

קציר-הדמים האיום בכפר-קאסם

דה, שילדים ונערים מבני הכפר בר-
הו בבהלה. בראותם יהודים נכנסים
לתוכו.

מה קרה?

מאות אלפי אזרחים בישראל שאלו
את עצמם במשך ימים רבים את ה-
שאלה הפשוטה: "מה קרה בכפר
קאסם"? הם קלטו שמועה מכאן
ושמועה משם, אבל לא תארו לעצ-
מם, שהפשע היה כה מזעזע וחמור
וכי נרצחו עשרות אזרחים חפים מ-
פשע על לא-עוול בכפם.

כידוע, הוטל מזה מספר שנים ער-
צ על כפרי המשולש החל משעה
11 בלילה. ביום שני, 29.10.56, הורו
מוסדות הבטחון על הקדמת העוצר
לשעה 5 אחה"צ. אולם דבר זה נודע
לתושבי הכפרים טיבה, טירה וכפר-
קאסם כחצי שעה בלבד לפני 5.

ההודעה על שינוי שעת העוצר
נמסרה לכפרים הנ"ל לא בדרך ה-
מקובלת של מודעות ברחובות או
הכרזות ברמקול, לפחות שעות מספר
לפני התחלת העוצר, אלא גם בנסי-
בות שלא איפשרו כלל להודיע על
השינוי הנ"ל לתושבים שנמצאו מ-
(המשך בעמוד ב' טור 1)

מאת לטיף דורי, כתב "על המשמר"

ת-ל-א-ב-י-ב, יום ד'. — חודש וחצי אחרי הרצח
המתועב שבוצע ע"י חוליה של משמר-הגבול נגד
אזרחים ערבים בכמה מכפרי המשולש, ניתן עתה
לפרסם בפומבי בפעם הראשונה את הפרטים על
קציר-הדמים שנסתיים ב-49 הרוגים ו-13 פצועים,
ושגרם זעזוע עמוק בקרב הציבור הישראלי על כל
חלקיו.

את הפרטים האלה ולתבוע חמנה,
שתאחו בכל האמצעים נגד מבצעי
הפשע ושחטשה הכול למניעת מק-
רים דומים בעתיד.

ביקור במקום

עוד בעצם ימי הקרבות בסיני ביק-
רה משלחת של מרכז מפ"ם, בכפר-
קאסם, כדי לעמוד מקרוב על המצב
בין 2500 התושבים של כפר זה, ה-
שוכן בקרבת פתח-תקוה וקיבוץ ה-
חורשים ושעם תושביו נמנים רוב
ההרוגים והפצועים. מתוך השיחות
שהתנהלו עם התושבים התברר, שהם
נתונים באווירה של פחד מפני ה-
באות. בדבריהם חזרו וביקשו שיי-
עשה הכול לשם הבטחת חייהם וחיי
ילדיהם. המשלחת הזדעזעה מהעוב-

אין ספק, שרק הודות ללחץ הציבור
רי הרב אשר הופעל ע"י חוגים שר-
נים ובתוך הממשלה והכנסת, והודות
לביקורת החריפה שנמתחה מעל דפי
העתונות בארץ, שתבעה פירסום ה-
פרשה במלואה, נאלצו המוסדות ה-
אחראים להרשות לפרסם את הפרטים
שנודעו מעדויותיהם ותיאוריהם של
הפצועים, שנשארו בחיים.

יצוין, שהאיגוד היהודי-ערבי למען
שלום ושחיון-זכויות שלה מאות מכ-
תבים, שהכילו תיאור כללי של ה-
מאורעות ועדויות הפצועים, לאנשי-
ציבור רבים מכל החוגים והשכבות.
כן שלח האיגוד את החומר, שהיה
ברשותו, לכל העיתונים בישראל.

כך נודע הדבר

כידוע, בוצע הפשע ביום הראשון
להתחלת מערכת סיני, ב-29 באוק-
טובר. עכשיו אפשר לגלות, שהידי-
עות הראשונות על המקרים הנ"ל
הגיעו למחרת במכתב למחלקה לס-
עולה הערבית של מרכז מפ"ם. ה-
מכתב נשלח ע"י אחד מתושבי כפר-
קאסם ובו מסר את כל הפרטים.
מוסדות מפ"ם ביקשו מאח נצי-
גיהם בממשלה להביא לידיעתה

קציר הדמים

(סוף מעמוד א')

חזן לכפריהם בעבודות שונות ב־
מחצבות, פרדסים ושדות.

ההודעה על שינוי שעת העוצר
נחטרה לתושבי הכפרים טיבה ו־
טירה ע"י קצין שנכנס בג'יפ, יחד
עם עוד שלושה שוטרים. קרוב
לשעה 4.45 אח"צ והודיע על כך
לאנשים שישבו בבתי הקפה. ואי־
לו בכפר־קאסם ביקר קצין אחד
אצל המוכתר בשעה 4.30 אח"צ
ומסר לו את ההודעה. כתוצאה מ־
השינוי הפתאומי הנ"ל נהרג בכפר
טירה תושב אחד, שחזר מעבודתו
אחרי שעה 5 ובכפר טיבה נהרג
ילד בן 10, שנשלח ע"י אביו לק־
נות לו קופסת סיגריות.

המקרה המחריד והחמור ביותר
אירע בכפר־קאסם. שם עמדה בכני־
סה הראשית של הכפר חוליה של
משמר הגבול. שירתה בכל אלה ש־
חזרו מעבודתם והגיעו לאחר השעה
החמש. כתוצאה פיריות אלו נהרגו
47 ונפצעו 13. בין ההרוגים 12 נשים
ונערות, 10 נערים בני 14—17 ו־7
ילדים בני 8—13.

ביקור בבית החולים

לאחר שנודע לנו שאחדים מפצועי
כפר־קאסם שוכבים בבית החולים
ביילינסון, ערפתי אצלם ביקור ביום
שבת, 10.11.56 בלחיית ש. אזורב
מקיברץ העוגן. הפצועים קיבלו אר־
תנו לראשונה בתמיהה גדולה. לאחר
שתסברנו את הסיבות שהניעו אותנו
לבוא אליהם ושאלנו לפרט תמיהתם
זו, הם ציינו שאנחנו היהודים הרא־
שונים שביקרו אצלם והתחילו לשר־
חח אתנו ברצון רב.

מה סיפרו הפצועים?

כשכילו רועד ודמעות זולגות מעי־
ניו התחיל שאקר עבדאללה עיסא,
בן ה־47, לתאר בקול שבור את
הרגעים הטראגיים שעברו עליו ועל
משפחתו. לדבריו מסתבר, שילדו
טלאל בן ה־8 יצא מביתו סמוך ל־
שעה 5, כדי להכניס את העז פנימה.
שוטרי משמר הגבול ירו בו והר־
גוהו במקום. לקול הידיות הוא יצא
החוצה לראות מה קרה, וגם בו ירו
מייד ופצעוהו. אחריו יצאה אשתו
רסמיה, שנורתה אף היא ונפצעה. זה
היה גם גורלה של בתו בת ה־18
גורת. ואילו סבו של הילד, שהוא
היחידי שלא נפגע, הוציא את נש־
מתו למחרת היום כתוצאה משבץ־
לב.

האב המסכן חזר ושאל אותנו:
"מדוע עשו לנו זאת? שום דבר לא
עשינו נגדכם?" — לא היתה בפינו
תשובה.

תמונת הזוועה

פצוע אחר, סאלח כליל עיסא,
היה עד־ראיה לכל מעשה־הרצח ה־
מחריד. לתלן דבריו המזעזעים, כפי
שרשמתי אותם מפיו בזמן השיחה.
הוא אישר את נכונותם בתמימת־ידו.
"אני סאלח כאליל עיסא מכפר
קאסם, בן 19 שנה, עבדתי בפרדסים
בסביבות פתח־תקוה יחד עם שני
בני־דודי ביום שני, 29.10.56.

בני־דודי הם עבד סלים עיסא בן
22 והשני הוא אסעד סלים עיסא
בן 24.

עם גמר העבודה בשעה 4 אח"צ
חזרנו הביתה. כל אחד על אופניה,
וכשהגענו לצד המערבי של הכפר
בקרבת השעה ארבע וחמישים, פגש־
נו קבוצה שמנתה שלושה שוטרים,
שהורו לנו לעצור. נעצרנו והכנסנו
את ידינו לתוך כיסינו כדי להוציא
את תעודות־הזהר, הואיל וחשבנו
שברצונם לבדוק אותן ופתאום נתן
אחד מהם הוראה לירות בנו — והם
ירו. כתוצאה מהיריות נהרג עבד
סלים עיסא ואילו אני ובן דודי ה־
שני, אסעד סלים עיסא, נפצענו ונסל־
נו ארצה. עתה ראו השוטרים רוכבי
אופניים מתקרבים והם סקדו גם עלי־
הם לעצור.

ראיתי שמספרם מגיע לשנים עשר
וביכולתי למסור שמות של כמה מהם,
אם יתבעו זאת ממני. אחד השוטרים
פקד: "תקצור אותם!" השוטרים ירו
בהם והם נפלו עלינו.

תקצור אותם

כרבע־שעה אחרי כן הבחנתי במ־
כונית מתקרבת והיא היתה מכוניתו
של עטא יעקב ובתוכה היו מספר
אנשים. פקדו עליה לעצור וציוו על
הנוסעים לרדת. העמידו אותם בשור־
רה אחת ושוב שמעתי אחד השוטרים
אומר: "תקצור אותם!" — וגם בהם
ירו.

אחרי־כן התחילו שלושת השוטרים
לגרור את גחיות החרוגים מהכביש.
התחיל להחשיך ופתאום התקרב אחד
השוטרים אלי, אני העמדתי פני מת
והוא סחב אותי גם ברגלי מהכביש
והשאיר אותי ליד יתר הגחיות. הוא
עשה זאת במהירות ושמעתי אותם
אומרים: "מהר, תורדו קצת, עכשיו
יבואו מכוניות אחרות". כן שמעתי
אחד מהם אומר: "הפרד מת". והי־
שני עונה: "כן, מת". כן שמעתי אר־
תם אומרים לשהתקרבו לאחד הפצר־
עים: "זה עוד חי". ואחרי כן: "תן
לו". כפי ששמעתי בזמן הפעולה
הזאת, מדבר אחד מתם ערבית טובה.
זמן קצר אחרי־כן התקרבה מכו־
נית אחרת, היא מכוניתו של מח־
מד אליחאג' תאדיר. השוטרים עצ־
רו גם אותה. ירו על נוסעיה והתחילו
לנהוג במכוניות הנפגעות לצד הצ־
פוני של הכביש.

אחרי־כן ראיתי אור של מכונית
מתקרבת. השוטרים עזבו את המכו־
נית שנהגו בהן, הואיל והמכונית
המתקרבת ניסתה לעקוף אותם ול־
עבור. אחד מהם צעק בערבית:
"עצור, כלב, עצור!" — ונתן פקודה
לשני השוטרים בעברית: "בואו, בר־
או". המכונית נעצרה והורידו את
האנשים ולפי הקולות ששמעתי, ידי־
עתי שאלו היו נערות שאמרו זו
לזה "תרדי, תמהרי". ואז גיצלנו
את ההודמנות, אני וכל מי שהיה
בכווח לזות — וברחנו. לא יכולתי ל־
התקדם יותר מחמישים מטר והפלתי
את עצמי תחת עץ־זית, כשהיריות
רודפות אחרינו ונשארת במקומי. עד
הבוקר לא עצמתי עין וכל הליטה
שמעתי את פקודות המשטרה בעת
העמסת ההרוגים. השוטרים מצאו אר־
תי בבוקר ובשעות הצהריים העבירו
אותי לבית־החולים.

זהו הסיפור הטראגי על הרצח ה־
מחריד בכפר קאסם, כפי שתואר על־
ידי הפצועים.

יהי משפט פומבי!

היום מאוחר הציבור כולו
בדעה, שאת משפט הנאש־
מים יש לערוך בדלתיים
פתוחות, כדי להוכיח שאין
כל מגמה של טישטוש ומ־
שוא פנים ולהסיר את הכ־
תם השחור מעל פני המדי־
נה. רק בדרך זו אפשר להו־
כיה לאוכלוסים הערבים ב־
ארץ, שהם אזרחים שווי־
זכויות במדינה ושכל מי ש־
יתנקש בחייהם ורכושם יבוא
על עונושו.

חובה היא להעניש את האשמים
ברצח בכל חומר־הדין. יש לעקור
מן השורש כל צורה של גזענות
ושנאת־עמים. יש לעשות הכול ל־
שם העמקת אימונו של היישוב ה־
ערבי במדינת ישראל ולשם הב־
טחת יחסו הלוואלי אליה.